มาตรฐานจริยธรรม

โดย นายบุญสิน กังวลสุข

สำนักงาน ก.พ.

ประเด็นสำคัญ

- ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม
- คุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ
- แนวทางในการพัฒนาเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม

สภาพคุณงามความดี หรือสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นสิ่งกำกับจิตใจ มีผลถึงพฤติกรรมและสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต และการทำงาน

จริยธรรม

หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

หรือ ระบบการกระทำความดีละเว้นความชั่ว

ระบบ หมายถึงทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำ และผลของการกระทำหรือไม่กระทำนั้น ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ด้วย

สาเหตุที่บุคคลกระทำหรือไม่กระทำความดี

สาเหตุภายใน คือ ลักษณะทางจิตใจต่าง ๆ เช่น

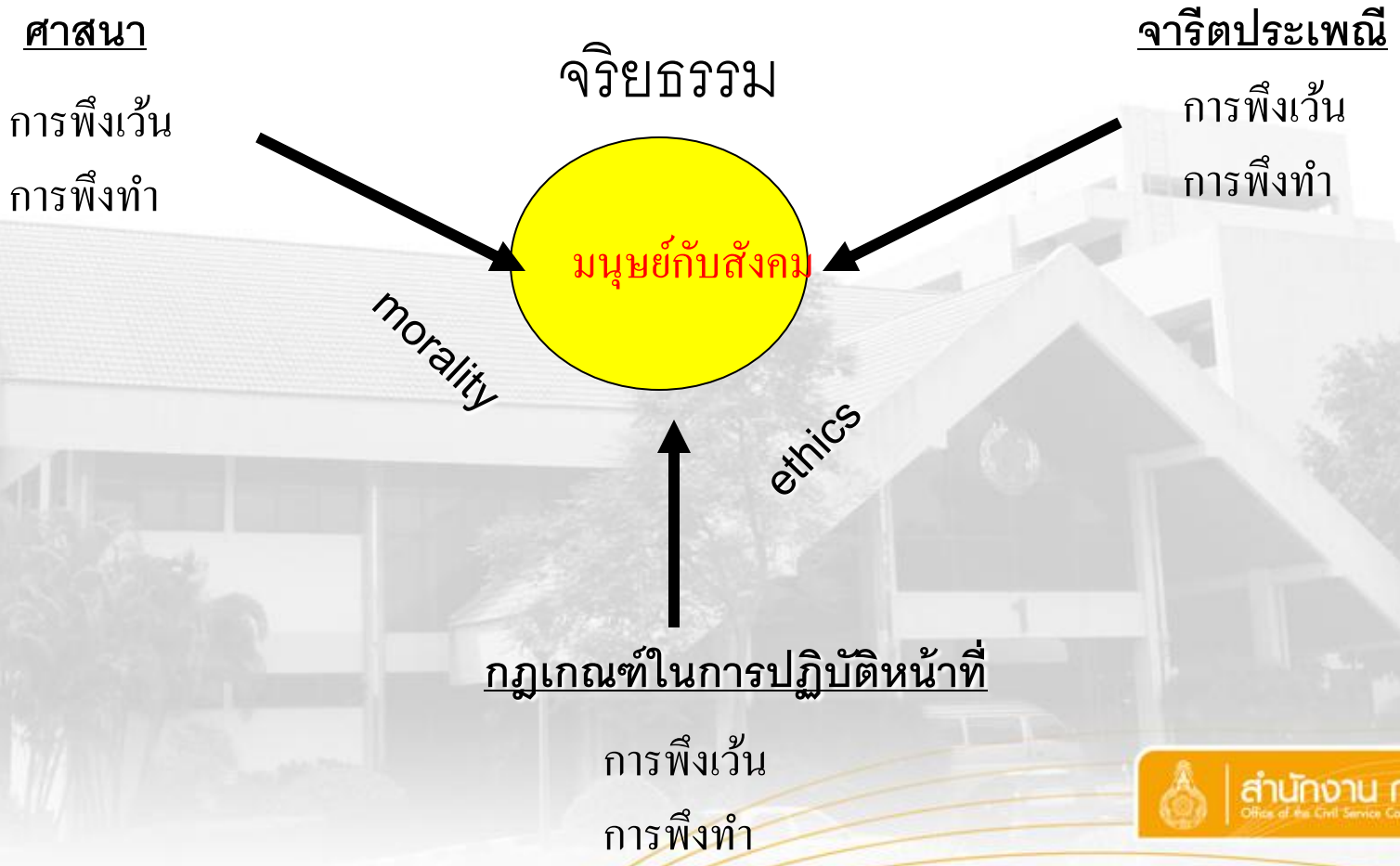
- การไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ส่วนรวม
- การมุ่งอนาคตและความสามารถควบคุมตน
- การเชื่อว่าทำดีจะนำไปสู่ผลดี
- ความพอใจเห็นด้วยกับความดี

ฯลฯ

สาเหตุภายนอก

- คนรอบข้าง
- กฎ ระเบียบ
- สังคม
- วัฒนธรรม
- สถานการณ์ในขณะที่บุคคลประสบอยู่

กฎเกณฑ์ที่กำหนดสิ่งที่ควรทำและควรเว้นในสังคม

องค์ประกอบของจริยธรรม

1. เป็นความประพฤติ
2. สะท้อนความนึกคิดและจิตสำนึก
3. เกิดการกระทำดี ไม่มุ่งให้เกิดผลร้าย
4. สร้างผลดีแก่ตนเองและผู้อื่น

จริยธรรมในการทำงาน

หมายถึง ระบบการทำความดีละเว้นความชั่วในเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติ สถานการณ์การทำงาน กระบวนการทำงาน และผลงาน ตลอดจนเกี่ยวข้องกับผู้รับประโยชน์หรือโทษจากผลงานนั้น

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

สภาพปัญหาการรักษาคุณธรรมจริยธรรมในภาครัฐ

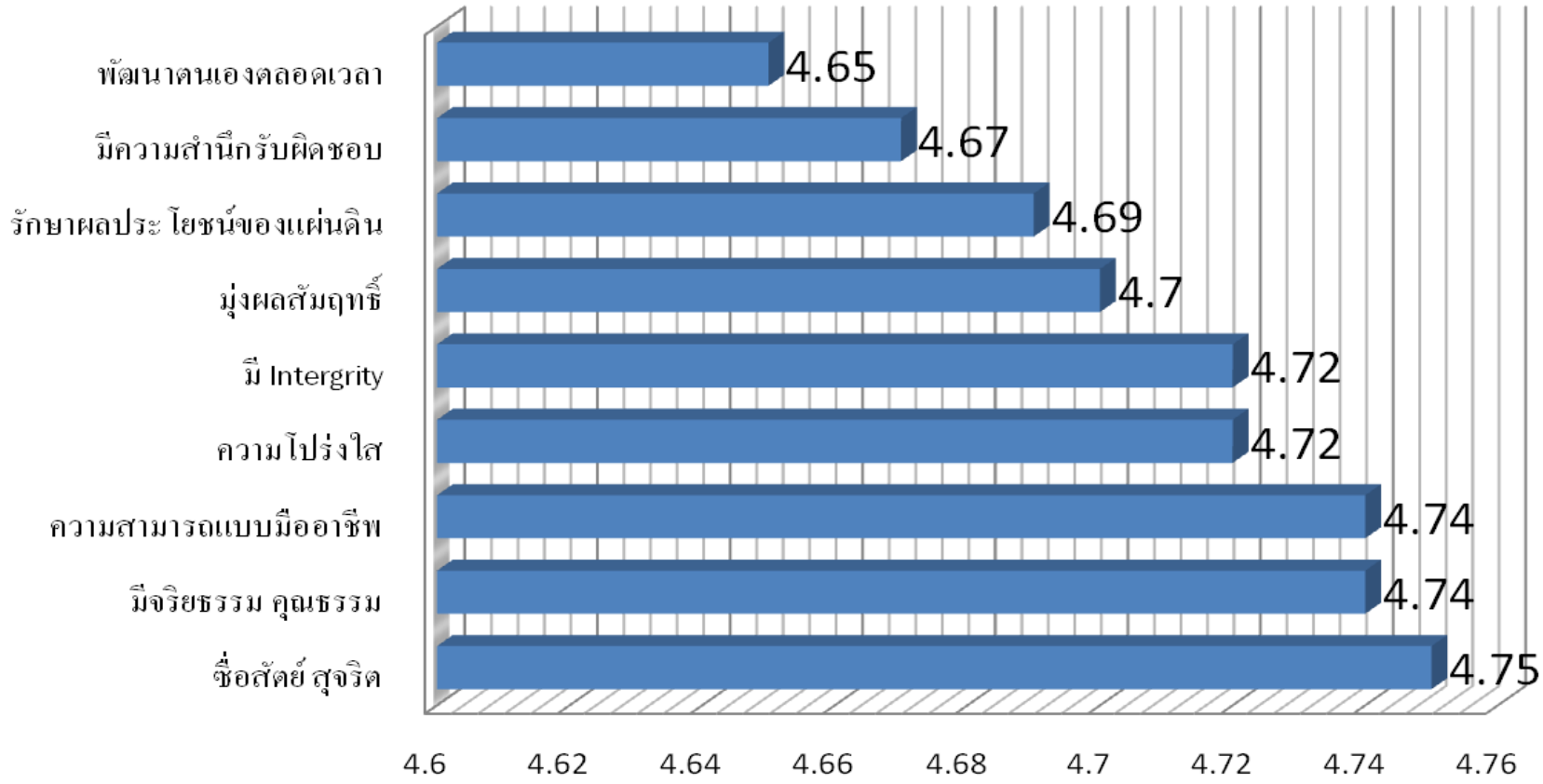
1. การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทางที่ผิด หลีกเลี่ยงการบังคับใช้กฎหมาย และแสวงหาประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง
2. ความบกพร่องด้านคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
3. วัฒนธรรม ทัศนคติ และค่านิยม ที่หล่อหลอมให้เกิดกระบวนทัศน์ไม่ถูกต้อง
4. เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่มีลักษณะอุปถัมภ์ หรือการผูกขาด หรือการแทรกแซง
5. การกำกับดูแลและการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการ

คุณลักษณะพื้นฐานของข้าราชการไทยในทศวรรษหน้า

- มีจริยธรรม คุณธรรม
  (ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ไม่ใช้อำนาจและไม่แสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ)
- มีความโปร่งใส
  (มีการปฏิบัติหน้าที่ที่เปิดเผย สามารถติดตามตรวจสอบได้)
- มี Integrity
  (การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม)
- เป็นผู้ที่ยึดหลักความถูกต้อง
- เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรม
- มีความเพียรและความอดทน

ค่านิยมหลักและทัศนคติของข้าราชการไทย
“ที่จำเป็นต้องมีในทศวรรษหน้า”

คุณลักษณะข้าราชการที่พึงประสงค์

- มีความสามารถในการเรียนรู้
  - สติปัญญาดี
  - มีแรงจูงใจ
- มีวิสัยทัศน์
  - มองเห็นสิ่งที่เป็นไปได้
- มีความเป็นข้าราชการ
  - คนดี คนเก่ง
  - มีจิตให้บริการ

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

- **เป็นมืออาชีพ**
  - รู้จริง ทำงานบนพื้นฐานขององค์ความรู้
  - ทำงานเชิงรุก
  - คิดเชิงยุทธศาสตร์มุ่งไปข้างหน้า
  - คิดเชิงบวก
  - มีจริยธรรม
- **มองเห็นโอกาส กล้าตัดสินใจ**
  - มีเหตุผลเชิงจริยธรรม (เพื่อประโยชน์วนรวม)
- **มีความสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนได้ดี**
  - เชื่ออำนาจในตนเอง
  - มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน

คุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ศาสนธรรม
- จริยธรรม จรรยา
- นิติธรรม

  (กฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ)
- หลักธรรมาภิบาล
- เกณฑ์ทางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม
- พระบรมราโชวาท / คำสอน

ศาสนธรรม

ได้แก่ คำสอนตามหลักศาสนาต่าง ๆ เช่น

1. ไม่ทำบาปทั้งปวง

คือ การงดเว้น การลด ละ เลิก การทำบาป หรือทางแห่งความชั่ว

- ✯ **ความชั่วทางกาย** การฆ่าสัตว์ การลักทรัพย์ การประพฤติผิดในกาม
- ✯ **ความชั่วทางวาจา** การพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ ทำให้เกิดความแตกแยก
- ✯ **ความชั่วทางใจ** การอยากได้ของของผู้อื่น การผูกพยาบาท การเห็นผิดจากทำนองคลองธรรม

2. ทำกุศลให้ถึงพร้อม

คือ การทำความดีทุกอย่าง ได้แก่

☆ **ทางกาย** การไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ทำร้ายเบียดเบียนผู้อื่น การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่ประพฤติผิดในกาม

☆ **ทางวาจา** ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดหยาบคาย ไม่พูดเพ้อเจ้อ พูดแต่ความจริง คำอ่อนหวาน พูดให้เกิดความสามัคคี และพูดถูกกาลเทศะ

☆ **ทางใจ** การไม่โลภอยากได้ของของผู้อื่น

มีแต่คิดเสียสละ

ไม่ผูกอาฆาตพยาบาท

มีแต่คิดเมตตาและปรารถนาดี

มีความเห็น ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ตามทำนองคลองธรรม

3. ทำจิตให้ผ่องใส

คือ การพัฒนาจิตของตนให้ผ่องใส ปราศจากสิ่งซึ่งเป็นเครื่องขัดขวางจิต ไม่ให้เข้าถึงความสงบ

เครื่องขัดขวางจิต

- ★ ความพอใจในกาม
- ★ ความอาฆาตพยาบาท
- ★ ความหดหู่ ท้อแท้ ง่วงเหงา หาวนอน
- ★ ความฟุ้งซ่าน รำคาญ
- ★ ความลังเล สงสัย

อิทธิบาทสี่

ฉันทะ

ความพอใจรักใคร่ในงานที่ทำ

จิตลักษณะที่สำคัญ (ของคนดีและเก่ง)

ทัศนคติ

* การรับรู้เชิงประเมินผล
* ความรู้สึกพอใจเห็นประโยชน์
* พร้อมกระทำ

วิริยะ

ความพยายามในการประกอบงานนั้น

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

* กำหนดเป้าหมาย
* ยอมรับปัญหา
* วางแผนดำเนินการ

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

อิทธิบาทสี่	จิตลักษณะที่สำคัญ (ของคนดีและเก่ง)
จิตตะ ความใส่ใจในการทำงานโดยไม่ทอดทิ้ง	มุ่งอนาคต ควบคุมตน * กำหนดขั้นตอนงาน * กำหนดเวลาปฏิบัติ * ปรับปรุง แก้ไข เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
วิมังสา ความหมั่นตริตรองพิจารณาเหตุผลในงานที่ทำ	เหตุผลเชิงจริยธรรม * เพื่องาน เพื่อความสำเร็จของงาน * เพื่อส่วนรวม

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ 1 ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

(1) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการหลีกเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

(2) เมื่อรู้หรือพบการฝ่าฝืน ต้องรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ หรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน

1 (ต่อ)

(3) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งในนิติบุคคล ซึ่งมิใช่ส่วนราชการ ในกรณีที่อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

(4) ร่วมประชุมแล้วพบว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม หรือมีการเสนอเรื่องผ่านตน ต้องคัดค้นการกระทำดังกล่าว และบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

ข้อ 2 ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ (ข้อ 4)

(1) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง เต็มกำลังความสามารถ

(2) ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชกาอื่นโดยมิชอบ

(3) ใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจ ด้วยความรู้ความสามารถเยี่ยงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติ ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสม

2 (ต่อ)

(4) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้องและแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(5) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ

(6) ไม่สั่งการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีสั่งการด้วยวาจาดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา บันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่ง เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ 3 **ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน (ข้อ 5)**

(1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นมาประกอบการใช้ดุลยพินิจ ให้เป็นคุณหรือโทษต่อบุคคลอื่น

(2) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวของตนหรือผู้อื่น

3 (ต่อ)

(3) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่น ต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก

ข้อ 4 ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงผลประโยชน์ที่มิชอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม (ข้อ 6)

(1) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้บุคคลอื่นเรียกรับ หรือยอมรับ ซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

4 (ต่อ)

(2) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

(3) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการกระทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ 5 **ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย อย่างตรงไปตรงมา (ข้อ 7)**

(1) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย

(2) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(3) ถ้าเห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมายต้องทำเรื่องเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติตามกฎหมายต่อไป

5 (ต่อ)

(4) ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(5) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครอบครองทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลี่ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

5 (ต่อ)

(6) เมื่อทราบว่ามีการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(7) เมื่อได้รับคำร้องหรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นต้องดำเนินการทบทวนกมหาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ 6 ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม (ข้อ 8)

(1) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(2) ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคล หรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรม

6 (ต่อ)

(4) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(5) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษแก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีพระคุณ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(6) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ 7 ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง (ข้อ 9)

(1) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่นอันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

7 (ต่อ)

(2) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาต หรือไม่อนุมัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้

ข้อ 8 ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด (ข้อ 10)

(1) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(2) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(3) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

ข้อ 9 ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ข้อ 11)

(1) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(2) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาท ไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ 10 ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม (ข้อ 12)

(1) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี

(2) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาทุกระดับขั้น ต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัวและควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

จรรยาบรรณ

ความหมาย

ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“...การงานทุกอย่างทุกอาชีพย่อมจะมีจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณนั้นจะบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตาม แต่เป็นสิ่งยึดถือกันว่าเป็นความดีงามที่คนในอาชีพนั้น พึงประพฤติปฏิบัติ หากผู้ใดล่วงละเมิดก็อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ และส่วนรวมได้...”

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐

คุณลักษณะของจรรยาบรรณ

๑. บัญญัติขึ้นโดยองค์กรวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยความพร้อมใจของมวลสมาชิก

๒. บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นหลักแหล่งแห่งความประพฤติของผู้ปฏิบัติวิชาชีพในองค์กรวิชาชีพนั้น

๓. มีไว้เพื่อธำรงเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิกขององค์กรวิชาชีพนั้น

๔. อาจมีการกำหนดบทลงโทษสมาชิกที่ประพฤติตนละเมิดจรรยาบรรณนี้ได้ ซึ่งบทลงโทษจะต้องเป็นการตกลงร่วมกันของสมาชิก

(1) การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

(2) ความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบ

(3) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(4) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(5) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

การยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

1. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ตามพันธะสัญญาอย่างเป็นมืออาชีพ โดยยึดมั่นในความถูกต้องเที่ยงธรรม ยึดมั่นในหลักการ จรรยาวิชาชีพและจริยธรรม โดยไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

จุดมุ่งหมาย : เพื่อรักษาความเชื่อมั่นสาธารณะ (Public Trust) โดยต้องตัดสินใจอย่างเที่ยงธรรม ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ

2. ข้าราชการจะต้องมีพฤติกรรมซื่อสัตย์ สุจริต ตระหนักสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ปฏิบัติงานด้วยความอุตสาหะ พากเพียร อุทิศตน และรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนรับผิดชอบต่อผลที่มีต่อประชาชน และองค์กร ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกหน้าที่

จุดมุ่งหมาย : เพื่อการปฏิบัติงานโดยยึดมั่นประโยชน์สาธารณะ รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ด้วยมาตรฐานสูง ด้วยจิตสำนึกในการบริการตามความคาดหวังของประชาชน

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

3. ข้าราชการต้องปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส เปิดเผย พร้อมรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบการกระทำของตนได้ภายใต้กรอบของความรับผิดชอบขององค์กรและรัฐบาล ขณะเดียวกับต้องเคารพในหน้าที่เก็บรักษาความลับของราชการภายใต้กฎหมายที่กำหนด

จุดมุ่งหมาย : **เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนว่า ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงตรง และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน**

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

4. ข้าราชการจะต้องปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย คุ้มค่า ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ชอบธรรม โดยรักษาการใช้ทรัพยากรเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและชาติ

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้ข้าราชการซึ่งได้รับมอบอำนาจจากประชาชนโดยผ่านรัฐบาลให้ดูแล บริหารทรัพย์สินสาธารณะ และใช้เงินของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการให้บริการประชาชน รักษาและใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนของประชาชน

การปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๕. การปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หมายถึง การบริการประชาชนด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็ว ประหยัดและถูกต้อง ปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความมีน้ำใจ สุภาพ เอื้ออาทร และปฏิเสธระบบอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ

จุดมุ่งหมาย : **เพื่อให้การบริการสาธารณะของข้าราชการเป็นการตัดสินใจบนหลักการที่ใช้ข้อเท็จจริง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน ยุติธรรม และเป็นธรรม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางฐานะ ตำแหน่ง ศาสนา เพศ เชื้อชาติ แหล่งกำเนิด อายุ ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจของประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนให้เห็นถึงพันธะสัญญาของราชการในการสร้างความยุติธรรมแก่สังคมไทย**

เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

ธรรมาภิบาล

หมายถึง การปกครองด้วยคุณความดี ซื่อตรงต่อกัน มั่นคงในสัญญาที่มีต่อกัน ธรรมาภิบาลมักครอบคลุมประเด็นดังนี้

- ประสิทธิผล (Effectiveness)
- ประสิทธิภาพ (Efficiency)
- การมีส่วนร่วม (Participation)
- ความโปร่งใส (Transparency)
- การตอบสนอง (Responsiveness)
- ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
- นิติธรรม (Rule of Law)
- การกระจายอำนาจ (Decentralization)
- ความเสมอภาค (Equity)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

พ.ศ. ๒๕๔๒

การบริหารจัดการที่ดี (หลักเดิม)

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

สำนักงาน ก.พ.
Office of the Civil Service Commission

หลักธรรมาภิบาล

(หลักการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี)

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนด กฎ กติกา และการปฏิบัติตามกฎ กติกา ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส

หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยการ แจ้งความเห็นการไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดี และผลเสียจากการกระทำของตน

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ค่านิยม วัฒนธรรม เกณฑ์ทางสังคม

ค่านิยม คือ สิ่งที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลยอมรับว่าสำคัญมากและนิยมยึดถือเป็นแนวทางแห่ง*พฤติกรรมที่พึงปรารถนา* และเมื่อปฏิบัติ ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนเป็นวิถีชีวิตที่อาจสืบทอดต่อ ๆ กันไปจนเป็นวัฒนธรรมได้

จิตสำนึก/ค่านิยมในการให้บริการ

- รู้จักการเสียสละ
- อดทน
- ช่วยเหลือเกื้อกูล
- อำนวยความสะดวก
- ให้ความเป็นธรรม เสมอภาค

จำได้ไหม เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน
๒๕๔๙
ทรงขออะไรจากพวกเรา

1) คิด พูด ทำ ด้วยความเมตตามุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน

2) ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กันให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ

3) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกาและในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน

4) พยายามทำความคิดความเห็นของตนให้ถูกต้องเที่ยงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล

“ความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน

เป็นปัจจัยสำคัญที่จะยังความพร้อมเพรียง

ให้เกิดมีขึ้นทั้งในหมู่คณะและชาติบ้านเมือง

.....”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๕ ธันวาคม ๒๕๕๕